

آیین نامه اجرایی ماده 23 قانون تامین مالی تولید و زیرساختها

نوع سند: قوانین - شماره: 60089

آیین نامه اجرایی ماده 23 قانون تامین مالی تولید و زیرساختها

(موضوع توسعه روشهای تامین مالی مبتنی بر پیش فروش یا خرید اعتباری کالاها و خدمات) ابلاغ شد.

(موضوع توسعه روشهای تامین مالی مبتنی بر پیش فروش یا خرید اعتباری کالاها و خدمات) با شماره 60089 در تاریخ 1404/04/22 توسط معاون اول رئیس جمهور ابلاغ شد.

هیئت وزیران در جلسه 1404/4/11 به پیشنهاد شورای ملی تامین مالی و به استناد ماده (23) قانون تامین مالی تولید و زیرساختها مصوب 1402 آیین نامه اجرایی ماده مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی ماده (23) قانون تامین مالی تولید و زیر ساختها

موضوع توسعه روشهای تامین مالی مبتنی بر پیش فروش یا خرید اعتباری کالاها و خدمات

ماده 1

ماده 1 - در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

1- کالا/ خدمت: خدمات و کالاهایی (اعم از منقول و غیرمنقول) که در بورسهای کالایی پذیرش نشده اند و ذیل مقررات بازارهای متشکل معامله نمی شوند.

2- اسناد اعتباری: اسناد اعتباری موضوع بند (الف) ماده (20) قانون تامین مالی تولید و زیر ساختها مصوب 1402 که مطابق قوانین و مقررات توسط نهادهای ذیصلاح صادر می شود؛ شامل برات الکترونیکی، اوراق گواهی اعتبار مولد (گام) و سند تعهد پرداخت اعتبار اسنادی داخلی/ ریالی.

3- فروش کالا/ خدمت: فرآیند پیش فروش یا خرید اعتباری کالا خدمت که به موجب آن خریدار وجه معادل ثمن مورد تعهد خود را به صورت یکجا و یا اقساط و یا با اسناد اعتباری پرداخت می کند و فروشنده متعهد می شود که کالا خدمت را در تاریخ، معین تحویل ارائه دهد.

4- خریدار: شخص حقیقی یا حقوقی که در ازای واریز وجه اعم از پرداخت یکجا پیش پرداخت اقساط یا در ازای قبول تعهد اسناد، اعتباری کالا یا خدمت دریافت می‌نماید.

5- فروشنده: شخص حقوقی تامین‌کننده یا تولیدکننده یا توزیع‌کننده یا ارائه‌دهنده کالا خدمت دارای مجوز از درگاه ملی مجوزها که متقاضی فروش کالا خدمت است.

6 - قرارداد فروش کالا/ خدمت: توافقنامه‌ای که به امضای فروشنده و خریدار می‌رسد و بیانگر نوع و مشخصات فنی کالا یا خدمت میزان یا مقدار شرایط تحویل کالا ارائه خدمت بهای واحد و کل شرایط پرداخت موعد تحویل کالا ارائه خدمت و سایر مفاد مورد توافق فروشنده و خریدار است.

7 - مؤسسه اعتباری: مؤسسه اعتباری موضوع بند (ح) ماده (1) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1402

8 - نهاد پذیرنده قرارداد: نهادهای موضوع ماده (2) این آیین‌نامه که فرآیند تنظیم و اجرای قرارداد فروش کالا خدمت را مدیریت و بر حسن اجرای آن از جمله عدم مغایرت اسناد ارائه شده با تعهدات مندرج در مفاد قرارداد نظارت می‌کند و مطابق این آیین‌نامه تضمین تعهدات مرتبط با قرارداد فروش کالا خدمت را بر عهده دارد.

9- دستگاه‌های متولی کالا/خدمت: نهادی که مسئولیت اصلی صدور مجوز تولید تأمین نظارت و ارائه یک کالا خدمت و با اجرای سیاست‌ها و مقررات مربوط به آن کالا/ خدمت خاص را بر عهده دارد.

10- حساب امانی: نوعی حساب بانکی مطابق با ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موضوع ماده (15) این آیین‌نامه که برای نگهداری وجوه مربوط به قرارداد فروش کالا/خدمت در مؤسسه اعتباری به نام خریدار معرفی می‌شود مشروط به اینکه دارنده حساب امانی حق مسدودسازی و نقل و انتقال وجوه مربوط به قرارداد را در اختیار نهاد پذیرنده قرارداد قرار می‌دهد.

11- اعتبارسنجی: فرآیندی که با هدف سنجش اعتبار اشخاص حقیقی و حقوقی با استفاده از داده‌ها و الگو (مدل)های مربوط، به اختصاص نمره اعتباری به اشخاص یا تهیه گزارش اعتباری منتهی می‌شود.

12- گواهی بازرسی فنی / گواهی انطباق: خدمات سندی که شرکت بازرسی تعیین شده توسط نهاد پذیرنده پس از بازرسی کالا خدمت صادر میکند و حاکی از تطابق با عدم تطابق کالا خدمت بازرسی شده با مشخصه‌های مندرج در قرارداد است.

ماده 2

ماده 2- تضمین تعهدات مرتبط با قرارداد فروش کالا/خدمت موضوع این آیین‌نامه صرفاً توسط صندوق‌های تضمین دولتی و غیردولتی، بورس‌های کالایی یا شرکت‌های سپرده‌گذاری مرکزی مورد تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار، صندوق توسعه ملی، صندوق نوآوری و شکوفایی صندوق‌های پژوهش و فناوری شرکت‌های بیمه شرکت‌های واسپاری (لیزینگ) و سایر مؤسسات مالی و اعتباری پس از اخذ مجوز از نهاد ناظر مربوط در چهارچوب قوانین و مقررات بالادستی خود مجاز است.

ماده 3

ماده 3- نهادهای موضوع ماده (2) این آیین‌نامه در صورتی مجاز به پذیرش قرارداد فروش کالا/خدمت و ارائه خدمات مذکور هستند که طرفین معامله از برگه (فرم) یکنواخت قراردادهای تهیه شده توسط آن نهاد به منظور انعقاد و تسویه قرارداد استفاده کنند.

تبصره

تبصره - دستگاه‌های متولی کالا خدمت در کشور مکلفند در تهیه قرارداد فروش کالا خدمت متناسب با نوع کالا/ خدمت در قالب برگه (فرم) یکنواخت قراردادهای مذکور با نهاد پذیرنده همکاری کنند.

ماده 4

ماده 4 - نهاد پذیرنده قرارداد در صورت پذیرش قرارداد فروش کالا/خدمت موظف است نسبت به انعقاد قرارداد سه جانبه با طرفین معامله اقدام نماید. حدود وظایف و اختیارات نهاد مذکور طرفین معامله و تعهدات آنها به یکدیگر مطابق مفاد قرارداد مذکور خواهد بود.

تبصره

تبصره - کلیه شروط قرارداد از جمله زمانبندی پرداخت اسناد و مدارک مبنای درخواست مبلغ توسط فروشنده شرایط و معیارهای پرداخت به، فروشنده تضامین خسارت قراردادی بازپرداخت مبلغ پرداختی خریدار در صورت عدم اجرای تعهدات توسط فروشنده و خسارت تأخیر تأدیه باید مورد توافق سه جانبه

ماده 5

ماده 5 - در فرآیند اجرای قرارداد فروش کالا/خدمت بررسی و حصول اطمینان از عدم مغایرت اسناد ارائه شده مرتبط با تعهدات مندرج در مفاد قرارداد در راستای احراز ایفای تعهدات طرفین بر عهده نهاد پذیرنده قرارداد. است نهاد مذکور پیش از پذیرش قرارداد موظف است فروشنده و خریدار را مطابق با شرایط قرارداد و ضوابط ابلاغی نهاد ناظر شناسایی و احراز نماید. همچنین فروشنده را از منظر توان تأمین و تحویل کالا/خدمت و یا خریدار را از منظر توان پرداخت ارزیابی نماید.

تبصره

تبصره - نهاد پذیرنده قرارداد مجاز است توان فنی و اجرایی فروشنده را از دستگاه متولی کالا خدمت استعلام نماید دستگاه متولی کالا/خدمت موظف به ارائه پاسخ و ارسال داده و اطلاعات درخواستی به نهاد پذیرنده است.

ماده 6

ماده 6- چنانچه بر اساس قرارداد فروش کالا خدمت پرداخت توسط خریدار در زمان انعقاد قرارداد به صورت نقد و کامل انجام نگیرد نهاد پذیرنده قرارداد موظف است پیش از پذیرش قرارداد، نسبت به اعتبار سنجی خریدار و یا دریافت امتیاز اعتباری وی از شرکت‌های اعتبار سنجی دارای مجوز اقدام نماید.

ماده 7

ماده 7- خریدار موظف است به درخواست نهاد پذیرنده قرارداد نسبت به معرفی حساب امانی نزد مؤسسه اعتباری اقدام نماید.

ماده 8

ماده 8- در صورتی که بر اساس قوانین بالادستی ذی ربط قرارداد فروش کالا خدمت مستلزم ثبت در مرجع ثبتی، باشد طرفین قرارداد مکلفند نسبت به ثبت قرارداد در مرجع ثبتی مربوط اقدام نموده و مراتب را به نهاد پذیرنده قرارداد اعلام نمایند.

تبصره 1

تبصره 1 - زمان ثبت قرارداد در مرجع ثبتی باید به گونه ای باشد که قبل از هرگونه اجرای مفاد قرارداد با انتقال حقوق مالکیت اقدام به ثبت رسمی صورت پذیرد.

تبصره 2

تبصره 2- انعقاد قراردادهای فروش کالا در خصوص اموال غیرمنقول صرفاً پس از ثبت در دفتر اسناد رسمی مجاز است.

ماده 9

ماده 9- خریدار موظف است بر اساس شرایط پرداخت مندرج در قرارداد نسبت به واریز کلیه پرداختها اعم از یکجا پیش پرداخت و اقساط به حساب امانی معرفی شده اقدام نماید.

تبصره

تبصره- در صورت عدم ایفای به موقع تعهد توسط خریدار وفق قرارداد فروش کالا/خدمت خریدار ملزم به پرداخت مبلغی به عنوان خسارت تاخیر تادیه دین در چهارچوب قرارداد سه جانبه منعقد شده با نهاد پذیرنده است.

ماده 10

ماده 10 - نهاد پذیرنده قرارداد می تواند بنا به درخواست خریدار نسبت به فراهم سازی امکان اخذ اعتبار توسط

تبصره

تبصره - مؤسسات اعتباری می‌توانند در چهارچوب قرارداد چهار جانبه منعقد با نهاد پذیرنده خریدار و فروشنده نسبت به ارائه اسناد اعتباری مشروط به درج امکان تسویه با آن به تعهد خریدار و ضمانت نهاد پذیرنده یا تأمین مالی فروشنده اقدام نمایند.

ماده 11

ماده 11 - وزارتخانه‌های صنعت معدن و تجارت و جهاد کشاورزی موظفند ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این آیین‌نامه زنجیره‌های تولید را برای به کارگیری اسناد اعتباری شناسایی و به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مرکز تأمین مالی اعلان نمایند.

ماده 12

ماده 12 - نهاد پذیرنده قرارداد موظف است وفق مفاد قرارداد سه‌جانبه درخواست فروشنده را بر اساس شروط پرداخت مورد توافق بررسی نماید و در صورت احراز معیارهای پرداخت از جمله گزارش پیشرفت کار و جریان نقدینگی مورد نیاز طرح (پروژه) یکباره یا به صورت اقساط آزادسازی وجوه از حساب امانی به حساب فروشنده را به مؤسسه اعتباری اعلام نماید.

تبصره

تبصره - در طول مدت اعتبار قرارداد مؤسسه اعتباری صرفاً با اعلام نهاد پذیرنده وجوه مورد درخواست فروشنده را از حساب امانی به حساب فروشنده انتقال می‌دهد.

ماده 13

ماده 13 - فروشنده موظف است کالا / خدمت را در زمان مقرر طبق قرارداد فروش کالا / خدمت تأمین و به خریدار تحویل/ارائه دهد.

تبصره

تبصره - در صورت شرط ارائه گواهی بازرسی فنی گواهی انطباق خدمات در مفاد قرارداد فروش کالا/خدمت فروشنده موظف است گواهی بازرسی فنی گواهی انطباق خدمات در مقصد مبنی بر تطابق کالا خدمات بازرسی شده موضوع قرارداد با مشخصه‌های کمی و کیفی مندرج در قرارداد را از شرکت‌های مجاز بازرسی تعیین شده توسط نهاد پذیرنده اخذ نماید. اگر پس از تحویل کالا، مشکلاتی در خصوص کیفیت یا نقص کالا بروز کند مسئولیت جبران یا رفع آن در چهارچوب قرارداد فروش کالا/خدمت است.

ماده 14

ماده 14- در صورت تأخیر یا عدم تحویل یا تحویل کالا/ارائه خدمت به شکل مغایر با مفاد قرارداد به خریدار در موعد مقرر مندرج در قرارداد فروش کالا/خدمت، خریدار مشروط به درج در قرارداد حق فسخ خواهد داشت. فروشنده ملزم است علاوه بر بازپرداخت مبلغ پرداختی خریدار، جرایم مربوط مندرج در قرارداد فروش کالا/خدمت را پرداخت نماید.

تبصره

تبصره - ضمانت اجرای کلیه مفاد مندرج در قرارداد فروش کالا/خدمت بر عهده نهاد پذیرنده است.

ماده 15

ماده 15- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در چهارچوب وظایف و اختیارات قانونی خود ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این آیین‌نامه، ضوابط مربوط به حساب امانی توسط مؤسسات اعتباری را ابلاغ و کارمزد مربوط را تعیین می‌نماید.

ماده 16

ماده 16- کارمزد نهاد پذیرنده قرارداد در راستای ارائه خدمات مربوط به پذیرش قرارداد فروش کالا/خدمت و سقف ارزش قرارداد فروش کالا/خدمت موضوع این آیین‌نامه، توسط شورای ملی تأمین مالی تعیین می‌شود.

تبصره - کارمزد مؤسسات اعتباری به عنوان نهاد پذیرنده پس از تصویب در هیئت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شبکه بانکی ابلاغ می‌شود.

ماده 17

ماده 17 - سازمان بورس و اوراق بهادار در چهارچوب وظایف و اختیارات قانونی خود موظف است امکان سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری در قراردادهای فروش کالا/خدمت انتشار اوراق خرید دین کالایی و توسعه انواع تأمین مالی جمعی را فراهم آورد.

ماده 18

ماده 18 - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در چهارچوب وظایف و اختیارات قانونی خود موظف است نسبت به توسعه اسناد و ابزارهای اعتباری از جمله بسترسازی طراحی و صدور الگو (مدل)های جدید کارتهای اعتباری توسط شبکه بانکی اقدام نماید.

ماده 19

ماده 19 - به منظور ارتقای شفافیت و نظارت بر فرآیندهای پیش‌فروش کالا خدمت توسط نهادهای پذیرنده قرارداد، شورای ملی تأمین مالی می‌تواند با رعایت بند (ت) ماده (107) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب 1403 در خصوص ایجاد سامانه‌های پیش‌فروش و اجرای فرآیندهای پیش‌فروش از طریق این سامانه اقدام لازم را معمول نماید.

ماده 20

ماده 20 - این آیین‌نامه ناقض سایر روش‌های قانونی در حوزه بازارهای متشکل و یا هرگونه ترتیبات قراردادی مورد توافق بین خریدار و فروشنده و کلیه سکو(پلتفرم)ها نمی‌باشد.

